

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра Економіка та митна справа
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан *Олена Васильова*

« 27 » 08 2026 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 02 Методологія та організація наукових досліджень

(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) «Міжнародна економічна та митна діяльність»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(код і найменування спеціальності)

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

програма з дисципліни Методологія та організація наукових досліджень
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Міжнародна економічна та митна діяльність»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Соколов А.В., завідувач кафедри Економіка та митна справа,
к.держ.упр., доц
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програма погоджена:

Завідувач кафедри
на якій виконується освітній компонент

Андрій СОКОЛОВ
25. 08. 2026

Гарант освітньої програми:

Андрій КАРПЕНКО
(і'мя прізвище)
25. 08. 2026

Схвалено науково-методичною комісією факультету Бізнес-технологій та економіки
(найменування факультету)

Протокол від «27» 08 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Олена ВАСИЛЬСВА
(і'мя прізвище)
27. 08. 2026

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	3	
Модулів	2	2
Змістових модулів	2	2
Семестр	1	1
Загальна кількість годин	90	
з них аудиторних:	32	8
лекції	16	4
практичні	16	4
лабораторні	-	-
семінарські	-	-
з них самостійної роботи:	58	82
Занять на тиждень	2	8
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	залік	
Курсова робота (проект) (загальний обсяг)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок організації, проведення та представлення науково-дослідної роботи.

3. Завдання вивчення дисципліни

Основне завдання навчальної дисципліни сформувати у майбутніх фахівців систему теоретичних знань і практичних навичок організації, проведення та представлення науково-дослідної роботи.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: Передумовами для вивчення дисципліни є виконання вимог для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (позитивні результати ЄВІ та ЄФВВ).

Постреквізити: Слугує базою для освітніх компонентів ОК12 «Переддипломна практика» та ОК13 «Кваліфікаційна робота».

5. Характеристика навчальної дисципліни

Загальні компетентності:

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності:

здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Очікувані програмні результати навчання:

приймати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності, використовуючи креативне мислення, логічні аргументи, аналітичні дані та сучасні підходи;

систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням особливостей суб'єктів міжнародної економіки;

оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів;

аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти у сфері міжнародної економічної та митної діяльності, готувати аналітичні матеріали;

презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі.

Виникнення та еволюція науки. Теоретичні та методологічні принципи науки. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія і методи наукових досліджень. Організація наукової діяльності в Україні.

Тема 2. Технологія наукових досліджень.

Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Електронний пошук наукової інформації.

Тема 3. Науково-дослідна робота студентів.

Навчально-дослідна робота студентів (НавДРС). Науково-дослідна робота студентів (НДРС).

Тема 4. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.

Види наукових публікацій. Наукова монографія. Наукова стаття. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукова доповідь (повідомлення). Правила оформлення публікацій.

Тема 5. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.

Сутність магістерської роботи, її структура. Вимоги до магістерської роботи. Технологія підготовки магістерської роботи.

Тема 6. Оформлення і захист магістерської роботи.

Загальний зміст магістерської роботи та вимоги до її оформлення. Правила подання текстового матеріалу. Правила подання ілюстрацій, таблиць і формул. Оформлення посилань і цитування. Додатки. Захист магістерської роботи.

2. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
МОДУЛЬ 1												
Тема 1. <i>Наука й наукові дослідження в сучасному світі.</i>	21	4	4			13	21	1	1			19
Тема 2. <i>Технологія наукових досліджень.</i>	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Тема 3. <i>Науково-дослідна робота студентів.</i>	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Разом за модулем 1	45	8	8			29	45	2	2			41
МОДУЛЬ 2												
Тема 4. <i>Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.</i>	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Тема 5. <i>Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.</i>	21	4	4			13	21	1	1			19
Тема 6. <i>Оформлення і захист магістерської роботи.</i>	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Разом за модулем 2	45	8	8			29	45	2	2			41
Усього годин	90	16	16			58	90	4	4			82

3. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Наука й наукові дослідження в сучасному світі.	<i>практичні</i>	Обговорення, опитування, тести
2	Технологія наукових досліджень.	<i>практичні</i>	Опитування, обговорення, доповідь, тести
3	Науково-дослідна робота студентів.	<i>практичні</i>	Обговорення, доповідь, тести
4	Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.	<i>практичні</i>	Обговорення, доповідь, презентація, тести
5	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.	<i>практичні</i>	Опитування, обговорення, звіти, тести
6	Оформлення і захист магістерської роботи.	<i>практичні</i>	Опитування, обговорення, презентація, тести

4. Форми та методи контролю

Форми контролю: поточний, проміжний (рубіжний) та підсумковий (семестровий).

Методи контролю: усне опитування, перевірка письмових робіт, тестування, презентація матеріалу, доповідь, самоконтроль.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання.

Результати навчання здобувача (підсумковий результат) оцінюються за двобальною шкалою (зараховано – не зараховано).

Отримання оцінки «зараховано» передбачає отримання позитивних оцінок за всіма визначеними силабусом (програмою освітнього компонента) обов'язковими видами поточного та проміжного контролю. Для забезпечення вимірюваності критеріїв оцінювання поточного та проміжного контролю застосовується бальна шкала. Позитивною оцінкою з кожного обов'язкового виду поточного та проміжного контролю є результат не менший 60 % від максимальної кількості балів за відповідний вид контролю.

Навчальний семестр складається з двох модулів.

Обов'язкові види робіт, що підлягають оцінюванню:

– робота студента на практичних заняттях та/або письмове виконання поточних завдань з кожної теми (поточний контроль) –

максимальні оцінки по темам: тема 1 (два завдання: завдання 1 – 10 балів; завдання 2 – до 25 балів); тема 2 (завдання 3 – до 25 балів); тема 3 (завдання 4 – до 25 балів); тема 4 (завдання 5 – до 45 балів); тема 5 (завдання 6 – до 40 балів);

– тестування за першим модулем (проміжний контроль) - максимальна оцінка 15 балів;

– тестування за другим модулем (проміжний контроль) - максимальна оцінка 15 балів.

Критерії оцінювання.

1. Відповіді та активність на практичному занятті оцінюються позитивно, якщо студент:

- демонструє розуміння теоретичного матеріалу та основних понять теми;
- аргументовано відповідає на поставлені запитання;
- бере активну участь в обговореннях, дискусіях, роботі в групах;
- вміє застосовувати теоретичні знання на практиці (аналіз кейсів, ситуаційних завдань);
- дотримується логіки викладу та академічної доброчесності.

2. Письмове виконання поточних завдань оцінюється позитивно у разі, якщо:

- продемонстровано самостійність виконання;
- відповіді є логічними, структурованими та обґрунтованими;
- використано відповідний інструментарій/методи аналізу (за потреби);
- відсутні або мінімальні фактичні та методичні помилки;
- відсутність ознак академічної не доброчесності;
- дотримано вимог до оформлення.

Для здобувачів денної та заочної форм навчання допускається перезарахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та інформальної освіти. Зокрема, передбачено визнання результатів навчання на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra тощо або запропонованих здобувачем (представлених сертифікатом, дипломом, іншим) в якості самостійної роботи за темами курсу залежно від кількості кредитів ECTS.

6. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- приймати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

7. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» - <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=8972>

8. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О.П. Дзьобань. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2023. 488 с.
2. Жихарева В.В., Сментина Н.В., Морозова І.В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Одеса: ОНМУ, 2026. 122 с.
3. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.
4. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с.
5. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.
6. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Бірта Г. О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень.: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.

9. Рекомендовані інформаційні джерела

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
4. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>